

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2012
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ 2
ΘΕΜΑΤΑ**

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Σύμφωνα με μεγάλους Αμερικανούς επιστήμονες, λίγα προβλήματα είναι τόσο **παραγνωρισμένα** και, ταυτόχρονα, τόσο σημαντικά, όσο η επιταχυνόμενη εξαλείψη των βιολογικών πόρων της γης. Σπρώχνοντας τα υπόλοιπα ζώντα είδη στην εξαφάνιση, η ανθρωπότητα πριονίζει με ζήλο το κλαδί πάνω στο οποίο βρίσκεται καθισμένη.

Η καταστροφή αυτή δεν προκαλείται φυσικά από το κυνήγι, ούτε από το D.D.T., ούτε από το απεχθέστατο ψάρεμα της φάλαινας, τα οποία δυστυχώς πολύ συχνά μονοπώλησαν τις ενέργειες των οικολόγων και των περιβαλλοντολόγων. Η καταστροφή έχει ένα όνομα: είναι η σχεδόν **βέβαιη** και **επιταχυνόμενη** άλλωστε εξαφάνιση, μέσα στα προσεχή τριάντα χρόνια, των τροπικών δασών, που είναι το αποτέλεσμα της έντονης αποχέρσωσης και εκδάσωσης, στην οποία επιδίδονται οι χώρες της τροπικής και της ισημερινής Ζώνης υπό την πίεση των πραγμάτων ή, αν όχι των πραγμάτων, των κρατών και των εταιρειών. Ξέρετε ότι, αυτή τη στιγμή που μιλάμε, καίνε εκατομμύρια εκτάρια στην Αμαζόνιο ζούγκλα, γιατί θέλουν να την εκχερσώσουν; Αυτό κι αν είναι ένα πριόνισμα του κλαδίου εις το τετράγωνον! Διότι είναι γνωστό, το 'χουν πει όλοι οι γεωλόγοι, ότι τα εδάφη αυτής της τεράστιας λεκάνης (μιλάμε για τη μισή Λατινική Αμερική) δεν είναι εδάφη που θα μπορέσουν να **αντισταθούν** μετά την καταστροφή της ζούγκλας – θα φύγουν όλα με τις βροχές.

Ποια είναι η συλλογιστική εδώ πέρα; Λένε αυτές οι κυβερνήσεις: Πρέπει να κάνουμε κάτι για να τραφούν οι πεινασμένοι πληθυσμοί. Αυτοί που επενδύουν κεφάλαια για την ανάπτυξη, είτε είναι διεθνείς οργανισμοί είτε ιδιώτες, σπρώχνουν προς την ίδια κατεύθυνση. Τώρα, τα καταστρεπτικά αποτελέσματα αυτής της εξέλιξης δεν είναι μόνο η βέβαιη εξαφάνιση χιλιάδων και δεκάδων χιλιάδων και ακόμα περισσότερων ζωντανών ειδών, αλλά ακόμα χειρότερο, οι σοβαρότατες **διαταραχές** και της θερμικής ισορροπίας της γης και της **υδρολογικής** και μετεωρολογικής κατάστασής της, όσο και των μεγάλων κύκλων των **βιοχημικών** μεταβολισμών από την ατμόσφαιρα στη θάλασσα, στη γη, κλπ. Σκεφθείτε το και θα σας φανεί **προφανές**. Σκεφθείτε μια υδρόγειο, περίπου όπως είναι ακόμα μέχρι αυτή τη στιγμή, της οποίας δηλαδή ένα τεράστιο τμήμα της ηπειρωτικής επιφάνειας καλύπτεται από δάση και από όλους τους ζώντες οργανισμούς που είναι μέσα σ' αυτόν τον δασικό βιότοπο, και σκεφθείτε μία γη, ίδια κατά τα άλλα, όπου όλα τα δάση έχουν εξαλειφθεί και καλλιεργούνται δημητριακά. Αυτοί οι δύο πλανήτες δεν έχουν καμιά σχέση ο ένας με τον άλλο, και είναι περίπου βέβαιο ότι ο δεύτερος δεν θα μπορούσε να συνεχίσει για πολύ καιρό την ζωή που ξέρουμε.

Οι άνθρωποι **κινητοποιήθηκαν** με το θέμα του Τσέρνομπιλ. Θα τολμήσω να πω ότι, σε σχέση με τα προβλήματα που έχουμε μπροστά μας, το Τσέρνομπιλ ήταν μια πολύ μικρή υπόθεση. Έγινε τόσος θόρυβος, γιατί το Τσέρνομπιλ επέτρεπε να κινητοποιήσει κανείς τους ανθρώπους, εκμεταλλευόμενος τον άμεσο φόβο τους και κατευθύνοντάς τους προς φαινομενικά **προσιτούς** πολιτικούς στόχους: κλείσιμο των πυρηνικών εργοστασίων κλπ. Πώς μπορούν τώρα να κινητοποιηθούν οι λαοί, ποιος μπορεί να τους κινητοποιήσει εναντίον της **καταστροφής** των τροπικών δασών; Η συλλογιστική εδώ, όπως είπα, είναι ότι πρέπει να τραφούν οι ντόπιοι πληθυσμοί. Έρχεται λοιπόν κάποιος, ας πούμε εγώ, και λέει: βεβαίως, να τραφούν οι ντόπιοι πληθυσμοί, αλλά οι βιομηχανικές χώρες έχουν τεράστια αγροτικά πλεονάσματα, τα οποία και καταστρέφουν, πάρτε **παράδειγμα** τις ελληνικές χωματερές, όπου βάζουν να σαπίζουν τα πορτοκάλια που δεν επιτρέπεται να πουληθούν, αφήστε που δυνάμει έχουν ακόμα περισσότερα πλεονάσματα, δεδομένου ότι αμείβονται οι γεωργοί για να μην παράγουν, κι αυτό συμβαίνει στις περισσότερες χώρες – και στην Αμερική και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Συνεπώς, να διατεθούν τα πλεονάσματα και να αυξηθούν αυτές οι παραγωγές και να μείνουν τα τροπικά δάση. Τότε θα μας κατηγορήσουν (αυτό έχει ήδη λεχθεί και λέγεται ολοένα και περισσότερο) ότι θέλουμε να διατηρήσουμε τις χώρες του Τρίτου Κόσμου σε **εξάρτηση** από τον ιμπεριαλισμό. Αν τώρα πείτε, όπως θα έλεγα εγώ, ότι, βεβαίως, ξέρουμε πολύ καλά πως όλα αυτά είναι πραγματοποιήσιμα μόνο υπό τον όρο μιας **ριζικής**

αλλαγής της κοινωνικής και πολιτικής δομής των ανεπτυγμένων χωρών, η συζήτηση τελειώνει, διότι θα σας κατατάξουν στους αδιόρθωτους **ουτοπιστές**, ενώ όλοι αυτοί οι κυβερνώντες και οι άλλοι, που δεν μπορούν να δουν δυο χρόνια πιο μακριά απ' τη μύτη τους, είναι προφανώς ρεαλιστές.

(Κορνήλιος Καστοριάδης, *Οι ομιλίες στην Ελλάδα*, εκδ. Ύψιλον/ βιβλία)

ΖΗΤΟΥΜΕΝΑ

ΘΕΜΑ Α

Να γίνει η περίληψη του κειμένου (100-120 λέξεις).

(25 μονάδες)

ΘΕΜΑ Β1

Να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 80 έως 100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος του κειμένου: ... «Ποια είναι η συλλογιστική εδώ πέρα; ...προς την ίδια κατεύθυνση».

(12 μονάδες)

ΘΕΜΑ Β2

α. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως τρόπο πειθούς και την επίκληση στην αυθεντία. Να εντοπίσετε το συγκεκριμένο τρόπο πειθούς στο κείμενο και να αιτιολογήσετε τη χρήση του.

(4 μονάδες)

β. Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί στην τρίτη παράγραφο του κειμένου β' πληθυντικό πρόσωπο «Σκεφθείτε... δημητριακά». Να αιτιολογήσετε την επιλογή του αυτή.

(4 μονάδες)

ΘΕΜΑ Β3

α. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: *παραγνωρισμένα, βέβαιη, προφανές, κινητοποιήθηκαν, ριζική*.

(5 μονάδες)

β. Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: *εξάρτηση, επιταχυνόμενη, αντισταθούν, προσιτούς, ουτοπιστές*.

(5 μονάδες)

γ. Από το β' συνθετικό των παρακάτω λέξεων να σχηματίσετε μια νέα σύνθετη λέξη: *διαταραχές, υδρολογική, βιοχημικών, καταστροφής, παράδειγμα*.

(5 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Ως μέλος του δεκαπενταμελούς συμβουλίου του Λυκείου σου εκπροσωπείς τους συμμαθητές σε μια εκδήλωση της περιοχής σου που έχει ως θέμα την οικολογική καταστροφή. Να διαμορφώσεις μια εισήγηση με την οποία θα παρουσιάσεις τις αιτίες και τις προτάσεις αντιμετώπισης του προβλήματος (500-600 λέξεις).

(40 μονάδες)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΒΟΥΡΑ ΜΑΡΙΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΔΗΛΜΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΣΤΟΪΚΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΤΟΚΜΑΚΙΔΟΥ ΑΘΗΝΑ**

